



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

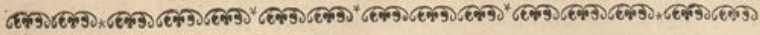
Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

De Prophetia Jonae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Sion peccata vestra luitis, cum circumfessam videretis Hierosolimam, totamque regionem ferro flammaque vastatam, ita à reliquis gentibus criminum suorum poenas expectam. Non alio igitur detorquendam hanc pericopen ratus est Aben Ezra, non Tremellius, non alii plerique sacrorum Librorum Interpretes.



DE PROPHETIA JONÆ.

I. *Disputatur de Jonæ patria, II. & etate. III. Probatum Prophetie Jonæ veritas & antiquitas. IV. Ex libro Jonæ quedam manarunt Græcorum fabula. Disputatur de vera significatione vocis גִּיּוֹן. V. Refelluntur argumenta Adversariorum. Unicum argumentum.*

I. **D**E Jona quoque controversia est. Scribunt Hieronymus & Isidorus, opinari Ebraeos, filium eum fuisse viduæ Sareptanæ, quem ad vitam Elias revocavit. Causa credendi hæc est, quod Jonæ patri nomen fuisse dicatur Amathi: id Veritatem sonat; vidua autem post suscitatum puerum dixerit Elia: *Nunc in isto cognovi, quoniam vir Dei es tu, & verbum Dei in ore tuo Veritas est: Filium Amathi dictum, hoc est Filium veritatis.* Frivola penitus & cassâ sunt hæc, ex Rabbiniis officinis profecta. Repugnat etiam locorum situs; nam Sareptanæ viduæ filium, Sareptanum & ipsum fuisse par est credere, cum Scriptura sacra Jonam de Geth-Opher prodisse tradat libro quarto Regum. Situm Geth-Opher accurate indicat Hieronymus, non longe à Sephor, quæ Diocæsarea appellatur, versus Tiberiadem, in tribu Zabulonitide, ubi & Jonæ sepulchrum suâ etate ostensum fuisse ait, nonnullosque carpit, qui in alia Geth, Lyddæ, seu Diospoleos proxima, natum eum & conditum volebant; Geth illam cum Geth-Opher, Diospolin cum Diocæsarea permiscentes. Benjamin quoque in Itinerario Jonam ad Siporin in monte sepultum tradit. Idem & indigenis persuasum fuisse ait Brocardus Argentoratensis in Descriptione Terræ sanctæ. Insaniunt ergo solennia Pseudo-Epiphanius, ejusque imitator Dorotheus, cum ex terra Carjathmaum, non longe ab Azoto, (seu Carjath-jarim legere mavis, quæ urbs est tribus Judæ, longe tamen ab Azoto) ortum fuisse garriunt, & in terra Saar mortuum ac sepultum, in spelunca Cenezæi judicis. Orthonielem intelligunt, unum ex Israëlitis Judicibus, filium Cenez, cui Caleb frater Axam filiam despondens, Carjath-sepher dori dixit. Est autem Carjath-sepher, quæ & Dabir, in tribu Juda. Atqui videtur Epiphanius ille nominum affinitate delusus, Carjath-sepher confudisse cum Geth-Opher, seu Geth-Epher, scribitur enim Ebraice גֵּת הָעֶפְרַיִם, *Geth-hachepher*. At Muhammedanos delirare sinamus, qui non longe à Ninives rudibus Jonam sepultum fuisse censent, ejusque tumulum venerantur.

Disputatur de Jonæ patria.
3. Reg. 17. 24.
4. Reg. 14. 25.
Hier. Proem. Comm. in Jon.

II. **Q**uamvis autem Elia ævo vixisse Jonam Ebraei autument, Osæ tamen, Amosi, & Isaiæ æqualem ponunt, ut testatur Hieronymus. Sic visum Abrabanieli. In eadem opinione est Eusebius, & id pati possunt optimorum Chronologorum ratiocinia. Ut ut est, tempore certe præcessit partam à Jeroboamo de Syris victoriam, ut pote quam prædixit, quemadmodum habetur in quarto Regum; ac proinde Osæ, Amosi, & Isaiæ vel minimum æquævus esse potuit. Quatuor certe Majorum, & Minorum Duodecim Prophetarum nullum superest tantæ vetustatis vaticinium. In quæ tempora vero conferendum sit Niniviticum ipsius iter, atque hujus itineris historia, plane incertum est. R. David Kimchi, aliique Ebraei, Jehu filii Namsi, & Elifai temporibus adjungunt. In Sardanapali etatem, & initium Arbacis conjicit Scaliger, & in Joasi ævum, ac propterea Niniven à Deo destinatum vult fuisse Jonam, quo solutos in flagitia & libidinem ad Regis exemplum Assyrios ad meliorem frugem revocaret. Sed parum solida hæc videtur conjectura. Profecto qui Canonem Librorum sacrorum digesserunt, in collocandis Duodecim Prophetarum libris spectasse videntur rationem temporum, ut dixi, ideoque existimasse casum hunc, vel casus certe descriptionem, Osæ, Amosi, & Abdia prædictionibus supparem esse vel æqualem. Atque hæc est Clementis Alexandrini, Eusebii, Cyrilli, Augustini, Theodoret, longeque plurimorum Interpretum assensione probata opinio. Quanquam multo longius abit Clemens, velut pristinae desertor sententiæ, cum signum Jonæ, postremam Danielis in lacum Leonum missionem, & Tobia junioris nuptias in idem tempus conjicit.

& etate.
Euseb. Præp. libr. 10, c. 14.
4. Reg. 14. 25.
Scal. animad. in Euseb.
Clem. Alex. Strom. 1.
Euseb. Præp. libr. 10, c. 14.
Cyrill. Præf. in Jon.
Augustin. De civit. Dei l. 18. cap. 27.
Theod. Proem. Comm. in XII. Proph.
Probatum

III. **Q**uamvis autem manifesto non appareat, utrum Libellum hunc ipse scripserit

Prophetia
Jonæ ymothi
& antiqui-
tas.

4. Reg. 14. 15.

Tob. 14. 5. 6.

Matth. 12. 18.

& seq. & 16. 4.

Luc. 11. 29. &

seq.

Joël. 1. 13.

Jon. 4. 2.

Joël. 1. 14.

Jon. 3. 9.

Ex libro Jo-
næ quædam
manarunt
Græcorum sa-
bule.
Disputatur
de vera signi-
ficatione vo-
cis נביא
Sext. Emp.
adv. Gramm.
libr. 1. cap. 11.
Phavor. in
נביא &
Grot. in Jon.
1. 1.

Jonas, ut pote qui non ἑὸς ὁμοιωτός de se ipse differat, genuinum tamen agnoscere se Jonæ librum posterior ætas non obscure declaravit. Nam prætermisso isto quarti Regum: Ieroboam restituit terminos Israël, ab introitu Emath, usque ad Mare solitudinis, juxta sermonem Domini Dei Israël, quem locutus est per servum suum Ionam, filium Amathi, Prophetam, qui erat de Geth, quæ est in Opher: quod alterius Jonæ vaticinii, diuturnitate temporis aboliti, non ejus quod superest, antiquitatem probat; manifesta sunt illa Tobix: In hora autem mortis suæ vocavit ad se Tobiam filium suum, & septem juvenes filios ejus, nepotes suos, dixitque eis: Prope erit interitus Ninive; non enim excidit verbum Domini. Ubi Græca editio: ἀπὸδε ἴς τὴν μὴσταν, τάνων, ὃν πῶσμαι ὅσα ἐδά- λησεν ἰωνᾶς ὁ πρῶτος ἐπὶ τῶνδῶν, ὃν κατὰσραφήσῃ. Vade in Mediæm, Fili, quia quæcumque de Ninive dixit Jonas, futurum nempe ut evertatur, credo esse eventura. Et deinde: ἡ, ῥὺν, τάνων, ἀπαλθε δὲ τὸν ἰωνᾶν, ὃν πᾶντος ἔσαι ἀ ἐδάλησεν ὁ πρῶτος ἰωνᾶς. Et nunc, Fili, exi Ninive, quia quæ effatus est Jonas Propheta, omnino continget. Addam etiam testimonium à tertio Machabaico, Auctoris satis antiqui: τὸν τε βυδοῦς ἐστὶν ἐν γαστρὶ κήσῃς ἰωνᾶν τινέδρον ἀρξιδῶς ἀπὸ μὲν πᾶσαν οὐδέως ἀνδρείας, πᾶντ. Et Ionam pereuntem in ventre ceti viventis in profundo, prorsus illasam omnibus notis exhibuisse, Pater. Quam historiam recitat Christus Dominus apud Matthæum & Lucam. Hausta videntur ex iisdem fontibus & illa Joëlis, cujus librum libro Jonæ recentiorem puto: Benignus & misericors est, patiens & multa misericordie, & prestabilis super malitia. Nempe hoc ipsum est quod dixit Jonas: Tu Deus demens & misericors es, patiens & multa miserationis, & ignoscens super malitia. Pergit Joël: Quis scit si convertatur, & ignoscat? Jonas iisdem verbis: Quis scit si convertatur, & ignoscat Deus?

IV. At non sacræ solum, sed profanæ quoque literæ Jonæ memoriam retinent. Herculem enim, cujus famam aliorum facinoribus exornare Græci solent, finxerunt ad liberandam Hesionem, in os & alvum canis Tritonis, sive canis Carchariæ, qui ad eam depascendam mittebatur à Neptuno, insillisse, triduumque in ejus visceribus latuisse, neque hinc aliud ipsi accessisse incommodi, quam capillorum aliquot deflu- vium. Auctor Lycophron, & Lycophronis Interpres Ifacius Tzetzes: auctor quoque Cyrillus, & Theophylactus in Jonam: auctor denique Sextus Empiricus, & Phavorinus. Hoc vero discrimen adiisse eum, compage navis, qua vehebatur, soluta, narrat Æneas Gazæus in Dialogo De immortalitate animorum. Observat præterea Grotius Amythaonidas fuisse apud Græcos, quemadmodum Jonas Amathi filius inter Ebræos, & Jonæ nomen habere posse significationem hominis ex Græcia orti: nempe quod Græci Ionum nomine apud Ebræos censerentur, à Javane ducta appellatione, qui fuit Japhethi filius. Quid inde efficiat, non apponit; neque ego certe video: nam Amythaon bellum Trojanum multis præcessit annis, quo Amathi longe recentior fuit. Jonas vero, si ab Ionibus nomen habuit, ita Herculis casus fuerit adscriptus Jonæ, non vero Jonæ casus Herculi, quod absurdum est. Probabilius videtur, quod aliis venit in mentem, Arionis historiam, à nautis in mare missi, & à Delphine excepti, & Corinthum delati, ex Jonæ historia detortam esse: nam tempora, licet non omnino convenient, propius tamen accedunt, & in nomine Arionis vestigia extant nominis Jonæ; & ut hic in mari Deum oravit & Psalmum dixit, ita ille cantu delphinem delinuisse fertur. Jonas Propheta fuit, Arion citharædus: Ebræis quippe vox נביא, præter alias significationes, & Prophetam & Fidicinem notat: ut Latinis vocabulum Vates, designat & Prophetam & Poëtam. Sic vigesimo quinto capite prioris Paralipomenon, Alaph, Heman, & Idithun, qui fidicines fuerunt, dicuntur הנביאים כנורות. Vulgata, Qui prophetaverunt in citharis. Septuaginta, ἀποφθῆσκον ὀργάνους ἐν κινύραϊς. His assentitur Syrus Interpres, & Arabs. Simile reperias paulo inferius. Sic Debhora in libro Judicum eodem afficitur Prophetissa, הנביאה, quippe saltatrix & tympanistra. Sic Debhora in libro Judicum eodem afficitur Prophetissa, הנביאה, nomine, cujus Canticum statim subjicitur. David ipse, non ob vaticinia solum, sed & propter psal- lendi ac carminum condendorum facultatem, Prophetæ nomen videtur esse consecutus. Manichæi, Gnostici, Nicolaitæ vatem futurorum fuisse ipsum omnino negabant: negabat & Theodorus Mopsuestenus, ut annotatur in Actis quintæ Synodi; & Pro- phetæ nomen, quod sæpe illi tributum negare non poterant, ad unam canendi periti- am referebant. Sed non unicus hic error nefarius Hærenicis illudit. Leguntur hæc capite decimo nono libri primi Samuel: יהקת הנביאים נבאים. Vertunt Septuaginta, ἐμυλοντοσιν ἑπὶ πρῶτων. Vulgata, Prophetarum vaticinantium. Ita Syrus quoque & Arabs. At Jonathan vertit, ספרי משבחין, scribarum laudantium. Et mox, ubi Vulgata habet, Et prophetae ceperunt, habet Jonathan, ושבו, Et laudaverunt. Item Vulgata, Et ambulabat ingrediens, & prophetabat: Jonathan, Et ivit iens & laudans, ומשבח. Vul- gata: Et prophetavit cum ceteris coram Samuele: Jonathan, Et laudavit, ושבח. Vulgata demum:

1. Par. 25.

Exod. 15. 20.

Judic. 4. 4.

1. Sam. 19. 20.

1. Sam. 19. 25.

demum: Num & Saul inter Prophetas? Jonathan: Num & Saul inter scribas? בַּסְפָּרִיאַם. Utrum enim verisimilius esse dicas, significari musicum concentum, an hominum turbam, sibi invicem obstrepentium, & vaticinia ita fundentium, ut à nullo possent exaudiri? Existimare satius est, chorum notari psallentium & saltantium hominum. His cum se adjunxerunt Saulis nuntii, & Saul ipse, nempe afflatu divino ita sunt permoti, ut ipsos cantandi quoque & psallendi ac saltandi libido incesserent. Qua exercitatione usque adeo incaluit Saul, ut vestimenta detraheret, nimiaque demum lassitudine confectus, in terram sese nudus abjiceret. Hunc psallendi ac tripudiandi morem inter Judæos receptum tenuit & David, cum Arcam de domo Obededom Hierosolymam reduceret: nam septem cantantium choris stipatus, ad strepitum citharæ & tubarum strenue saltabat. Verum Micholi hoc majestate regia indignum in Davide visum est, universo vero populo in Saule: unde natum est adagium: Num & Saul inter Prophetas? Sed Dei instinctu factum id ab utroque nesciebant, quod quum ita sit, tum vere existunt Prophetæ: & hoc prophetiæ genus in secundo gradu collocat Rabbiorum doctissimus Maimonides in More nevochim. Secundus, inquit, prophetiæ gradus est, cum homo in se sentis rem vel facultatem quampiam exoriri, & super se quiescere, quæ cum impellit ad loquendum; ita ut loquatur vel de scientiis & artibus, vel psalms & Hymnos, vel utilia ac saluaria recte vivendi præcepta, vel res politicas & civiles, vel denique divinas, & quidem inter vigilandum, & in vigore sensuum ordinario. Et hic est de quo dicitur quod loquatur per Spiritum sanctum. Hac specie Spiritus sancti instinctus psalms suos scripsit David. Quoniam igitur qui Spiritu Dei excitati psallebant, מְבַרְכִים dicebantur, hinc & fiducines omnes מְבַרְכִים eodem nomine videntur appellati. Atque ita ex Jona Propheta, Arion fiducem confingi potuit.

Maim. in More nevochim, lib. 1. cap. 45.

V. Dixi superius Jonæ vaticinium, libro quarto Regum memoratum, annorum injuria periisse. Hinc ejus, quod extat, deprimendi ansam arripit Theologo-Politicus Disputator, vel quasi fragmenti alicujus è majori opere decerpti, vel certè quasi è seriptionum complurium numero levis unius opusculi & contemnendi. Quam notam reliquis itidem inurit Prophetarum libris; una omnes opera abolere, in contemptum certe adducere studens. Aliis quoque, sed saniora sentientibus de Libris sacris, grandioris historiæ particula visa est Prophetia Jonæ; idcirco quod à conjunctione connexiva initium capiat. Ii vero sibi id responsi habeant, quæ edidit vaticinia Jonas præter Libellum hunc, non videri ab eo litteris fuisse mandata, proindeque nec temporum lapsu consumta; ea quippe duntaxat scriptis tradidisse Prophetas, quæ in longitudinem pertinebant, ne ex hominum animis memoria ipsorum evanesceret: quæ autem proxime spectabant ad exitum, etsi nonnumquam in libros relata sunt, minime tamen id ita necessarium fuisse, ut pote quorum futura esset recens recordatio, tum cum eventu ipso completerentur. Cujusmodi fuit illud, quod de Jeroboamo prænuntiatum à Jona libri Regum testantur: nam cum coævi fuerint Jeroboamus & Jonas, verisimile est in re instanti ac imminente prædictionem hanc à Jona editam fuisse. Favere nobis videtur Cyrillus: ait enim: ἡ προφητὴς ἡ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ἀποκάλυψης λέγουσιν ὅτι ὁ Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἔλεγε τὸν Ἰεροβοᾶμ. Prophetia ab illo prolata sermo præter hunc nullus alter in literas relatus est. Quæ autem ex conjunctione connexiva, initio Libri hujus posita, petitur ratio, frivolum esse demonstravimus alibi, cum librum Ezechielis contra Adversariorum argumenta tueremur; ut pote quam ab Ebræis in fronte ornatus gratia collocari Grammatici doceant. Postremo etiamsi majoris operis partem esse Prophetiam hanc fateremur, quid inde illi ex auctoritate sua decederet, non intelligo. Imo vero hinc conjicere licet, nobilissimam visam ac utilissimam particulam hanc, quam adversus edacem vetustatem studium hominum, vel potius supremi numinis voluntas conservavit, ne eximio hoc Christi per triduum mortui ac deinde resurgentis simulacro careremus.

Refelluntur argumenta Adversariorum. Unicum argumentum. 4. Reg. 14. 15. Tract. Theol. cap. 10.

DE PROPHETIA MICHÆÆ.

I. Disputatur de Michæa. II. Probatur Prophetia Michææ
 ἡ ἀρχαιότης & antiquitas.

I. QUI ab Ebræis sextus inter Prophetas Duodecim ponitur Michæas, is tertius ab Interpretibus Septuaginta, aliisque Græcis scriptoribus collocatus est. Tempus quo edita ipsi à Deo sunt vaticinia, quibus nunc fruimur, ipsa in fronte

Disputatur de Michæa.

Hh